

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Petra Příhody a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce **J. P.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Svobodou, advokátem se sídlem Na Jarově 2425/4, 130 00 Praha 3, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o ochranu proti nečinnosti správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 5. 2005, č. j. 5 Ca 207/2004-40, o námitce podjatosti vznesené ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ans 3/2005 vůči soudci JUDr. Bohuslavu Hnízdlíovi

t a k t o :

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Bohuslav Hnízdlil **n e n í v y l o u č e n** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 6 Ans 3/2005.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 13. 5. 2005 uložil Městský soud v Praze ministru vnitra, aby ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku rozhodl o žádosti ze dne 10. 2. 1998, jíž se žalobce domáhal vyplacení peněžních a naturálních náležitostí příslušníka Policie ČR za říjen, listopad a prosinec 1997 a leden 1998 v celkové výši 100 520 Kč.

Žalovaný napadl tento rozsudek kasační stížností; věc byla proto dne 1. 8. 2005 předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti. Přípisem ze dne 6. 12. 2005 poučil Nejvyšší správní soud účastníky řízení o složení senátu, který je rozvrhem práce povolán k rozhodování jejich věci; sdělil jim též, že mohou namítnout podjatost některého z uvedených soudců ve lhůtě jednoho týdne, mají-li za to, že je vyloučen z projednání a rozhodování věci pro svůj poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům.

Podáním ze dne 14. 12. 2005 žalobce mj. vznesl námitku podjatosti soudce JUDr. Bohuslava Hnízdlila. Odůvodnil ji tím, že tento soudce předsedal v minulosti u Vrchního soudu v Praze senátu, který usnesením ze dne 30. 11. 2001, č. j. 6 A 69/99-32, zastavil řízení o žalobcově žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 14. 5. 1999 ve věci propuštění žalobce ze služebního poměru příslušníka SNB. Důvodem takového postupu přitom bylo přesvědčení rozhodujícího senátu o tom, že lhůta pro podání žaloby nebyla dvouměsíční, jak to stanovil § 250b odst. 1 o. s. ř., ve znění tehdy účinném, nýbrž třicetidenní podle § 137 odst. 1 zákona ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie

České republiky; žalobcová žaloba byla proto shledána opožděnou. Tím bylo porušeno žalobcovo ústavně zaručené právo na spravedlivý proces, o čemž svědčí i pozdější rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, publikované pod č. 16/2003 Sb. NSS, které označilo názor zastávaný vrchním soudem za nezákonný. Krom toho vrchní soud ve svém usnesení uvedl, že rozhodnutí o odvolání proti propuštění ze služebního poměru byla propuštěným příslušníkům SNB vždy zaslána v průběhu roku 1990, a to doporučeným dopisem. To je však v rozporu s výslovným sdělením žalovaného ze dne 22. 3. 1996, a názor vrchního soudu tak představuje „popření všech procesních principů jednání soudu“. Žalobce považuje za nemožné, že by se JUDr. Hnízdl jako dlouholetý specializovaný soudce dopustil hned dvou tak flagrantních pochybení, aniž by přitom podlehl nějakému tlaku. Lze proto pochybovat o jeho objektivním pohledu na věc, a to tím spíše, že otázky nároků bývalých příslušníků SNB byly svého času nepříznivě medializovány.

JUDr. Bohuslav Hnízdl ve svém vyjádření ze dne 25. 1. 2006 uvedl, že ve věci sp. zn. 6 A 69/99 u Vrchního soudu v Praze skutečně rozhodoval; to však není důvodem k jeho vyloučení (§ 8 odst. 1 poslední věta s. ř. s.). Ostatně s ústavní stížností podanou proti usnesení Vrchního soudu v Praze v této věci žalobce neuspěl; i argumentace týkající se doručování rozhodnutí o odvolání před Ústavním soudem opakovaně obstála. Závěrem JUDr. Hnízdl zdůraznil, že s žalobcem přišel do styku pouze v souvislosti s rozhodováním jeho věci u Vrchního soudu v Praze, nemá k němu ani k jeho zástupci žádný vztah a při rozhodování žalobcovy věci v minulosti žádnému tlaku nepodleh, ani si žádného tlaku není vědom.

Věc byla poté postoupena jinému senátu Nejvyššího správního soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti (§ 8 odst. 3 s. ř. s. *in fine*). Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro vyloučení soudce JUDr. Bohuslava Hnízdl z projednávání a rozhodování dané věci, a to z následujících důvodů:

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce přitom nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům – kromě vztahů příbuzenských a obdobných vztahů – mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský. V projednávané věci však žádný z těchto důvodů není dán, a žalobce to ani nenamítá. JUDr. Hnízdl se rovněž nepodílel na projednávání nebo rozhodování věci v předchozím soudním řízení: „předchozí soudní řízení“ je totiž třeba chápat nikoli časově (tedy jako jakékoliv řízení před správním soudem, jehož byl žalobce účastníkem a v němž se soudce podílel na rozhodování), nýbrž instančně (srov. č. 53/2004 Sb. NSS). Vyloučen by tak byl soudce, který by o téže věci (tedy o nečinnosti při rozhodování o žádosti, jíž se žalobce domáhal vyplacení shora uvedených náležitostí příslušníka Policie ČR) rozhodoval nejprve v řízení u krajského soudu (resp. Městského soudu v Praze) a následně pak v řízení kasačním u Nejvyššího správního soudu. O tento případ se tu však nejedná.

JUDr. Hnízdil již jednou rozhodoval ve věci, v níž byl žalobce účastníkem; tam ale šlo o věc jinou, byť fakticky související s žalobcovým někdejší služebním poměrem (u Vrchního soudu v Praze žalobce žádal zrušení rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru a neuspěl, resp. jeho věc nebyla meritorně projednána, zatímco nyní se u Městského soudu v Praze domohl toho, aby žalovaný rozhodl o jeho žádosti o vyplacení náležitostí příslušníka Policie ČR). Ani rozhodování soudce v jiných věcech však nemůže vést k vyloučení soudce (§ 8 odst. 1 s.ř.s. *in fine*): právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost a účastníkův nesouhlas s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky, nikoli námitka podjatosti. Krom toho zdejší soud nevnímá žalobcem citované závěry tehdejšího šestého senátu Vrchního soudu v Praze jako „flagrantní pochybení“, nýbrž jako odůvodněné a argumenty podložené právní názory. S ohledem na skutkový příběh v žalobcově věci je pochopitelné, že se žalobce s těmito názory neztotožňuje, a za pravdu jim nedávají ani některá novější rozhodnutí, jak žalobce správně poznamenává. Tyto skutečnosti však svědčí nanejvýš o existenci odlišných názorů na věc nebo o vývoji judikatury; s podjatostí soudce nemají nic společného.

Nejvyšší správní soud proto o námitce podjatosti rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. března 2006

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu